

Helge Markussens translokationstale

Taler

Helge Markussen
Rektor på Viborg
Katedralskole

Dato

26. juni 2015

Kære studenter

Rigtig hjertelig tillykke med jeres eksamen. Den sidste måned har været en hektisk tid for jer. Eksamensperioden er hårdt slid, træthed efter 4-5 timer i en varm idrætshal, nervøsitet før trækningen til en mundtlig eksamen og glæden, når det er vel overstået. Eksamensperioden er også der, hvor man får overblik og får udvidet horisonten. Oveni eksamen har der også været et folketingsvalg, som I skulle forholde jer til. Men I er nu kommet godt igennem det hele og har haft nogle få dage til at fejre eksamen sammen med familie og venner. Nu sidder I her lettede, måske en smule euforiske og sikkert også lidt trætte. Dimissionen er en festdag, men det er også et signal om at gymnasietiden er forbi, det er også tid til afsked med lærerne, med skolen og for nogens vedkommende også med hinanden.

Jeg har kigget tilbage på de tre år, I har gået her hos os, der er mange positive minder at hæfte sig ved. Jeg fandt blandt andet dejlige billeder fra tirsdag den 14. august 2012, hvor I for første gang mødte op på Viborg Katedralskole som nye VK elever. Dengang I startede, var det med både karry og kanel – men også med forventningens glæde lysende ud af jeres ansigter til den første skoledag i gymnasiet. Til et helt nyt kapitel i jeres liv.

Når jeg ser på jeres glade ansigter i dag, så tror jeg, at I har fået indfriet mange af jeres forventninger.

Det er utroligt at tænke på, at det allerede er tre år siden I startede. Det vil føre alt for vidt at nævne alle de aktiviteter, I har været involveret i, her på VK, men lad mig nævne nogle få ting fra de sidste tre år.

I den tid I har gået på VK har der været to elevskabte musicals: "Tusindårsfornemmelse" og "Hus på hæld". Mange af jer har været med i mindst den ene af dem.

3i I er den sidste klasse som både har jeres gang på Mercantec og Viborg Katedralskole. Vi er glade for, at I har valgt at dimittere herfra. I er den sidste klasse af jeres slags, det fortsætter dog med håndbold/fodbold-klasser, men fremover går de kun på VK.

Og nu vi er ved fodbold, så er der en gruppe af jer som har startet "Kolledboldklub", der er kollegiets fodboldklub. Og med sponsorer fra både Samsø og Læsø fik I hurtigt egne klubdragter og egen hjemmeside – det tog lidt længere tid inden I vandt jeres første kampe, men det går godt nu, I ender midt i rækken. Men vigtigst i forhold til Kolledboldklub er ånden omkring det hele. Der er ingen andre serie 5 hold som har så mange tilskuere til sine kampe som jer.

Der er i øvrigt flere ting som er startet eller blevet oprettet mens I har gået her:

Udover Kolledboldklub gælder det også for skolens Jingleband. I har med sikker hånd styret overgangene ved samtlige morgensamlinger – reddet os alle sikkert i land, når der ellers kunne have været en pinlig pause.

Galla er ikke opstået mens I har gået her, men festen er blevet flyttet til skolen i jeres tid. I år blev ankomsten påvirket af regnvejret, men det var alligevel utrolig flot med de mange kreative ankomster:

Nogle blev båret frem af 1.g'ere, nogle siddende på en trailer med fint dækket bord. Nogle kom i trillebør Der var flere som ankom på cykel både Christianiacykel, budcykel og et par stykker liggende på deres cykler. Adskillige kom i bil, hvoraf nogle havde deres egne elegante sortklædte sikkerhedsvagter.

Turen ned ad den regnvåde røde løber for manges vedkommende med en elegant paraply i hånden var også en flot oplevelse. Det klarede op til dansen her i skolegården, det var meget smukt. Den aften lignede hallen ikke ret meget en idrætshal takket være en kæmpe indsats fra gallaudvalget. For de af jer som ikke har set det kan jeg henvise til Facebook, der er mange flotte billeder.

Den 20. maj i år var jeres sidste skoledag. I sluttede af med maner med et

pragtfuldt 3.g show. Hvor I med et glimt i øjet fortalte om hvordan I havde haft et forfærdeligt 3.g år – af mange grunde, selvfølgelig var det hårdt fagligt, men det var ikke det værste. Det var værre at første skoledag var blevet ændret, at træerne var blevet stynet og kentauerhaven plastret til med containere. Forud for styningen af træerne havde nogen af jer havde været og spørge mig om ikke vi i det mindste kunne udskyde styningen bare et enkelt år, nu havde I mistet karry og kanel på første skoledag, så kunne det ikke passe at I også skulle rammes af stynede træer – I kan glæde jer over at I i dag sidder med ryggen til dem. Men det var et godt 3.g show – som heldigvis sluttede af med kommentarer om at det alligevel havde været et godt år.

En overgang var jeres dimensionsfest her i skolegården truet af en andemor, der havde slået sig ned i vores nyindrettede haveøer i skolegården, men det endte lykkeligt: andemor fik udruget ællingerne og bragt dem i sikkerhed i Nørresø, og tro mig det har givet mange likes på Facebook og en del omtale i Viborg Folkeblad, og derfor sidder vi her i disse enestående rammer som vi plejer, og I år dimitterer vi 343 studenter, I er en meget stor ÅRGANG. Når I om et øjeblik får jeres velfortjente studentereksamensbevis er det et bevis på, at det er lykkedes. I kommer ud med meget forskellige resultater, man behøver ikke at være matematiker for at regne ud, at ikke alle kan ligge over gennemsnittet, men uanset om I kommer ud med topkarakterer eller med mere jævne gennemsnit, så er I alle studenter fra Viborg Katedralskole – som filminstruktøren Malmros jo engang – og med rette – kaldte Danmarks smukkeste gymnasium.

Nogle gange hører man folk sige "Det er bedre at få et stort kørekort end en lille studentereksamen". Politikerne har også i det forgangne år talt en del om at de gerne vil have flere til at tage en erhvervsuddannelse og de har talt om et proletariat af hvide huer som skræk og advarsel. Dem som siger sådan forsøger at sætte spørgsmålstegn ved værdien af en studentereksamen. Men lad mig gøre det helt klart: En studentereksamen er et fantastisk stærkt papir.

Undersøgelse fra de økonomiske vismænd viser, at efter 10 år tjener folk som kun har en studentereksamen i bagagen mere end dem som har fuldført en faglig uddannelse.

Jeg siger ikke det her for at devaluere de personer som tager en erhvervsuddannelse, men fordi det generer mig, når der er nogen som forsøger at devaluere jeres studentereksamen.

I har lært en masse rent fagligt men også meget andet end det: I har lært at tænke selvstændigt og reflektere over jeres eget forhold til andre mennesker og til samfundet omkring jer – I har lært at lære.

Det er summen af jeres faglige viden og alle de øvrige kompetencer, der gør at en studentereksamen er så stærkt et kort.

I har sikkert også oplevet, at nogen kritiserer jeres generation. Jeg vil læse et citat op – et citat om nutidens unge:

Vore dages ungdom elsker luksus. Den har dårlige manerer, foragter autoritet, har ingen respekt for ældre mennesker og snakker, når den skulle arbejde. De unge rejser sig ikke længere op, når ældre kommer ind i et værelse. Den modsiger sine forældre, skryder op i selskaber, sluger desserten ved spisebordet, lægger benene over kors og tyranniserer lærerne

Det er et citat, men hvem har sagt det? Søger man på nettet vil I kunne se, at Sokrates får æren og at udsagnet altså skulle være næsten 2500 år gammelt. Det er der dog ingen skriftlig dokumentation for. Men citatet er i hvert fald mere end 60 år gammelt. Altså er det blevet påstået om ungdommen for 60 år siden om dem som i dag er over 80. Det er siden blevet påstået adskillige gange.

Det er nok en eviggyldig sandhed, at de ældre generationer kan have en tendens til at kritisere ungdommen. Sådan har det sikkert været til alle tider – og sådan vil det sikkert blive ved med at være. Så der skal såmænd nok være nogen – måske ikke nødvendigvis Sokrates – som har sagt noget lignende for 2500 år siden.

Nogle gange hører man påstande om at gymnasieelever i dag er dummere end for 25 eller 50 år siden. Jeg mener faktisk, at det forholder sig stik modsat. Jeg vil påstå, at jeres generelle videns- og uddannelsesniveau er større end da min generation blev studenter.

Hvorfor mon samfundet til alle tider kan have en tendens til at se de skæve sider hos ungdommen. Hvorfor er der nogen på min alder, som synes, det er interessant at hæfte sig ved eksempler på dårlig opførsel og skrive artikler i avisen om, at I ikke er så gode til at stave, sætte kommaer, regne med brøker eller vide

hvor Nakskov ligger, som vi andre var.

Når vi nogle gange hæfter os ved eksemplerne på dårlig opførsel hellere end de mange eksempler vi også sagtens kunne finde på god opførsel, så tror jeg det skyldes, at vi nogle gange helt kan miste pusten over jeres energi, foretagsomhed og umiddelbare livsglæde – Og jeg tror at når vi synes det er interessant at fremhæve eksempler på det I ikke er så gode til, så er det fordi vi har lettere ved at sætte pris på det vi kender til og selv er så gode til end vi har ved at værdsætte de områder som er nye for os, som vi ikke ved så meget om og hvor I kan noget, vi ikke er så gode til.

Vi som har haft fornøjelsen af at arbejde sammen med jer i tre år mærker tydeligt jeres drive og har også set hvordan det netop fører til gode resultater både i de fag faglige projekter, men også ved forårskoncerten, ved morgensamling, når I skriver artikler i Novus og i mange andre sammenhænge.

Mit budskab til jer er, at I står stærkt rustede til at klare fremtidens udfordringer. Det er der forhåbentlig også andre som gør, men ingen står stærkere end jer med en studentereksamen.

Efter studentereksamen skal de fleste af jer læse videre enten med det samme eller efter et eller flere sabbatår. I den forbindelse er der en forventning til jer. Man ønsker at få flere studerende på studieophold i udlandet. Man taler om øget indsigt gennem globalt udsyn. Piet Hein sagde engang: "*Vi ser med det lokale vrangsyn på den globale verden*". Det ønsker man at gøre op med, man mener, at øget internationalisering på uddannelsesområdet er afgørende for jeres muligheder for at udleve jeres fulde potentiale, men også for Danmarks mulighed for at drage fuld nytte af globaliseringens muligheder for at skabe job og vækst. Der er opstillet det helt konkrete mål, at "I 2020 bør mindst 50 pct. af dimittender fra de danske videregående uddannelsesinstitutioner have været på studie- eller praktikophold i udlandet".

Man ønsker også at styrke de internationale læringsmiljøer på de danske uddannelsesinstitutioner samt at forbedre fremmedsprogskompetencer. På Viborg Katedralskole kommer vi også til at opleve det fra august. Vi er blevet IB World School med det resultat, at der starter en rent engelsksproget klasse på skolen til august. Vi står derfor med nogle overvejelser om hvordan vi skal agere i det nye miljø. Der skal undervises på engelsk overfor den klasse, det er klart. Vi

må forvente, at om tre år så taler 10 % af alle vores elever engelsk til dagligt og 5% taler og forstår måske ikke dansk. Der vil med stor sandsynlighed blive ansat lærere som ikke taler dansk, men hvad med fællestimer, hvad med morgensamlinger, hvad med senatsmøder, hvad med dimissionen? Det kommer ikke til at berøre jer, men I kommer til at stå som den sidste årgang der gik på skolen, hvor der kun var i engelsktimerne, der blev talt engelsk.

Jeg sagde i min indledning, at i dag også er tid til afsked med skolen. Når arrangementet i dag er forbi er I ikke længere VK elever. MEN så er I i stedet tidligere VK elever. Jeg håber, I vil komme tilbage til skolen ved forskellige lejligheder, eksempelvis som jubilarer, I er altid velkomne. Allerede til efteråret den 20. november har vi gammel elevfest, da håber jeg meget at se jer igen. Da vil I møde skolen som I kender den, det bliver på dansk og det bliver beklageligvis også med stynede træer. Og så kan I genopleve "Plader vi hader" – og jeg tør godt love jer, at det bliver med Kim Severin og Erik Hjort ved mikrofonen.

For lidt siden fik I et citat af Piet Hein. Jeg vil slutte med et lille simpelt optimistisk digt af Piet Hein:

*Pessimisterne er dog de reneste tåber –
de tror på det modsatte af hvad de håber.
Nej de optimister som livet beror på,
er dem; som tør håbe på noget, de tror på*

Hermed vil jeg ønske jer alt muligt held og lykke fremover; I gjorde det, og jeg er sikker på det nok skal gå jer godt.

Med disse ord dimitterer jeg jer som studenter fra VK 2015.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Translokations-/dimissionstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/helge-markussens-translokationstale-2015>